

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов

КУРСОВА РОБОТА

на тему: «Удосконалення вимови учнів одинадцятого класу старшої школи»

Студента Сулимовського Андрія
педагогічного факультету романо-
германської філології
спеціальності «Середня освіта»
групи СОа 17-19

Науковий керівник: Кузьменко Юлія
Вікторівна

Національна шкала: _____

Кількість балів: _____

Оцінка ЄКТС: _____

Члени комісії:

_____	(прізвище та ініціали)	_____	(підпис)
_____	(прізвище та ініціали)	_____	(підпис)
_____	(прізвище та ініціали)	_____	(підпис)

КИЇВ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1.	ТЕОРЕТИЧНІ передумови формування англомовної фонетичної компетентності учнів 11го класу старшої школи	
	1.1. Історія фонетичних досліджень	
	5
	1.2. Методики викладання фонетичної компетентності	8
	
	1.3. Труднощі формування фонетичної компетентності в учнів	11
	класу.....	9
	Висновки до розділу 1.....	10
РОЗДІЛ 2.	МЕТОДОЛОГІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ТА ПРОЦЕДУРА ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	11
	2.1. Результати спостереження за процесом формування англомовної фонетичної компетентності в учнів одинадцятого класу	11
	2.2. Фрагменти уроків англійської мови з навчання фонетичної компетентності учнів 11 класу....	14
	2.3. Методичні рекомендації щодо особливостей формування англомовної фонетичної компетентності учнів 11 класу	18
	Висновок до другого розділу.....	20
ВИСНОВКИ	21
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	23

Вступ

Англійська мова є *lingua franca* сучасного світу. Глобалізація суспільства та потреба особистості у швидкій адаптації до умов динамічного і полікультурного світу живлять інтерес до іншомовної освіти як важливого засобу життєдіяльності людини в мультилінгвальній спільноті. (16. ст 45) Знання англійської мови стало обов'язковим надбанням, яке допомагає нам зайняти високе місце у суспільстві. (1, ст 1) Вимова є важливою складовою міжмовної комунікації, оскільки саме правильна вимова слова допомагає зрозуміти та передати інформацію. Однак, багато учнів старшої школи мають проблеми з вимовою іноземних слів, що може стати перешкодою у вивченні іноземної мови і подальшій комунікації. Тому, удосконалення вимови є важливим і одним із першочергових завдань учителя у формуванні іншомовної фонетичної компетентності в учнів.

Ця курсова робота має на меті дослідити проблеми у вимові іншомовних слів, визначити основні чинники, які впливають на її удосконалення та розглянути ефективні методи удосконалення вимови та різні типи вправ. Для досягнення цієї мети буде проведено аналіз наукових досліджень та практичних рекомендацій в педагогічній галузі, буде використаний метод педагогічного спостереження, а також проведено пробне навчання з використанням методів фонетичного тренінгу, крім того будуть надані практичні рекомендації щодо покращення інтонаційних моделей, чіткості розділення частин речень на синтагми.

Отримані результати дослідження дозволять розробити рекомендації для вчителів та учнів щодо ефективних методів удосконалення вимови. Завдяки дослідженню можна буде побудувати ефективну програму вивчення фонетики, що в свою чергу дозволить учням розуміти та правильно вимовляти іноземні слова, що позитивно вплине на їхню іншомовну комунікацію та вивченню мов, як в школі так і у подальшому житті.

Проблема удосконалення вимови у процесі формування іншомовної фонетичної компетентності є надзвичайно актуальною в сучасному світі. Зростаюча глобалізація та міжкультурна комунікація роблять знання іноземної мови необхідним елементом успішної професійної кар'єри та особистісного розвитку, а фонетика - це ключ до розуміння один одного.

Погана вимова може призвести до непорозуміння, неправильного сприйняття та використання інформації, а також до зниження впевненості та мотивації учнів щодо вивчення іноземної мови.

Отже, труднощі з вимовою можуть означати, що студенти не можуть донести своє повідомлення, навіть якщо вживають правильну лексику, або вони можуть не розуміти, що їм говорять (10, ст 11). Удосконалення вимови є важливим завданням у формуванні іншомовної фонетичної компетентності в учнів старшої школи. Дослідження цієї проблеми може допомогти зрозуміти основні чинники, які впливають на вимову, а також надати ефективні методи тренувань та вправ для удосконалення фонетичних навичок. Це може позитивно вплинути на іншомовну комунікацію та навчання в цілому, та допомогти учням реалізувати свій потенціал у світі, де іноземна мова є надважливим компонентом успіху.

Об'єктом мого дослідження була вимова учнів одинадцятого класу.

Предмет дослідження - це шляхи удосконалення вимови учнів. **Метою** мого дослідження було розібратися у основних труднощах вимови учнів, та знати шляхи ліквідації типових фонетичних помилок. **Завдання** моєї роботи - це дослідити основні чинники формування помилок та їх виправлення. Шляхом опитування і педагогічного спостереження дослідити здатність учнів до самоаналізу свої знань. Та надати практичні рекомендації щодо удосконалення вимови.

1.1. Історія фонетичних досліджень

Мовні системи є основними складниками творення цивілізацій. В цьому інструменті закарбовані знання про світ та його історію, саме через них ми здатні транслювати інформацію. Вони є складниками виживання і еволюції суспільства. Одним із складників мовної системи є фонетика. Це розділ мовознавства який вивчає, як люди виробляють і сприймають звуки, або, у випадку мов жестів, еквівалентні аспекти жестів. (1, ст 15)

Перші дослідження в цій галузі почалися, коли людина почала висловлювати свої думки письмово. Стародавні фінікійці (фінікійці — на узбережжі Сирії), які першими розвинули фонетичне письмо, ввели спеціальні знаки для позначення приголосних. (8, ст 15)

На відміну від мовних дисциплін таких як граматики, морфологія і синтаксис, ґрунтовне вивчення фонетики як дисципліни почалося тільки на початку ХХ століття. Історично склалися два підходи до вивчення фонетики.

Інтуїтивно-імітаційний підхід передбачає прослуховування та імітацію звуків і ритмів цільової мови без явного вивчення. (2, ст 2) Тобто якщо людина має специфічну вимову певного звуку така вимова передається на людей які вивчають фонетику мови тієї людини. Аналітико-лінгвістичний підхід – це підхід, який використовує інформацію та інструменти, такі як фонетичний алфавіт, артикуляційний опис, малюнки голосового апарату, конструктивну інформацію та інші допоміжні засоби для доповнення слухання, імітації та продукування.(4, ст. 36) То ж цей підхід збирає в собі всі інші можливі інструменти такі як алфавіт, артикуляторний опис (опис рухів усіх мовних органів, які беруть участь у створенні висловлювання), схеми роботи артикулятивних органів, та всі інші засоби, що служать для детального аналізу вимови.

Саме звукова система та система моделей речень відрізняє одну мову від іншої і тому складає її основу (3, ст 4). Початковий етап навчання мови має бути спрямований на розвиток усної мови, незалежно від кінцевої мети, тоді як навчання читання слід починати після володіння мовою в усній формі.

1. 2 Методики викладання фонетичної компетентності

Визначення фонетичної компетентності трактується як здатність людини до коректного артикуляційного та інтонаційного оформлення своїх висловлювань і розуміння мовлення інших, яка базується на складній і динамічній взаємодії відповідних навичок, знань і фонетичної усвідомленості. (5, ст 192) Отже фонетична компетентність включає в себе поєднання всіх можливих факторів що впливають на продукування мови безпосередньо у звуковому форматі. Фонетична компетентність є складовою частиною інших мовних компетентностей таких як говоріння і аудіювання. Оскільки правильне відтворення звуків безпосередньо впливає на якість формування інших компетентностей.

Основними компонентами фонетичної компетентності є фонетичні навички, фонетичні знання та фонетична усвідомленість (10, ст 1). Розглянемо ці складові окремо.

Фонетичні навички - це дії що забезпечують коректне відтворення звуків та інтонаційних моделей у мовленні. Наприклад, такими навичками можуть бути відтворення тексту, передаючи правильно звуки або диференціація одних звуків від інших у мовленні. Фонетичні знання включають у себе знання про інтонацію, фонему, тембр, а також артикуляційну будову.

Фонетична усвідомленість - це здатність учня до самоаналізу, і контролю своєї вимови.

Основні вимоги до вимови учнів є фонематичність та швидкість. Фонематичність передбачає ступінь правильності фонетичного оформлення мовлення, достатнього для того, щоб воно було зрозумілим для співрозмовника. (20)

Основними підходами до навчання вимови є аналітичний, імітативний аналітично-імітативний підхід. (6, ст. 199)

Аналітичний підхід до формування фонетичної компетентності зосереджений на аналізі артикуляції кожного окремого звуку. Після оволодіння основними фонема подальша робота ведеться на вивчення вимови слів, словосполучень та речень. Цей підхід переважно використовується для навчання фонетики у вищих навчальних закладах, оскільки його використання потребує від учнів певного набору знань, який просто не оперується у середній школі. перевагами підходу є повне розуміння вимови окремих звуків. Основними недоліками даного підходу є те що опосередковані знання фонем є нестійкими, оскільки прямо не використовуються в мовленні.

Імітаційний підхід зосереджує свою увагу на прямому відтворенню мови. Цей підхід базується виключно на інтуїції та наслідуванні. Перевагою підходу є загальне і практичне відтворення звуків у мовленні у мовленні. Так через імітацію передається правильний наголос у словах і у реченнях, а також темп і тембр.

Важкою рисою цього підходу є особистісне сприйняття мови кожної людини, а також іноземна мова проходить через перцепцію рідної мови. Наприклад типова вимова німецького звуку [r] кардинально відрізняється від вимови [r] в українській мові, тому слово "rot", саме через призму рідної мови може бути вимовлене неправильно. Це явище називається мовною інтерференцією. Фактор інтерференції рідної мови, є одним із найважливіших факторів, що визначають вимову другої іноземної мови. (7,ст 7)

Аналітико-імітаційний підхід бере переваги обох підходів до формування фонетичної компетентності, комбінуючи їх. Так у прямій імітації і тренуванні на певний звук аналізується його зміна і трансформація в інший. Наприклад, довгі та короткі фонемі англійської та німецької мови. Явище довготи відсутнє в українській тому при імітації фонемі звук може сприйматися неправильно. Якщо наприклад вимова англійського звуку [u:] буде порівняна з українським

[y], а не тільки з імітована то можливу помилку перцепції іноземної мови через рину можна буде виключити. Частиною аналітико-імітаційного підходу є метод фонетичної транскрипції. Як тільки учень вивчає фонетичний алфавіт, він може вивчити вимову нових слів звернувшись до стандартного словника (7, ст 110).

1.3 Труднощі формування фонетичної компетентності в учнів 11 класу

При вивченні іноземної мови у старшій школі в учнів залишаються певні проблеми і помилки. Учні нефілологічних шкіл по закінченні закладу середньої освіти мусять мати рівень володіння Англійською мовою B1, для класів філологічного профілю цей рівень є дещо вищим - B2. Тому правильне відтворення щілинних звуків буде недостатнім. На мовному рівні B1 - B2, який досягається в одинадцятому класі мають правильно наголошувати слова в реченні, слідкувати за інтонацією і темпом свого мовлення.

Труднощі бувають об'єктивними та суб'єктивними. Суб'єктивні труднощі обумовлені віковими та індивідуально психологічними особливостями учнів (13, ст 45). До Об'єктивних труднощів належать фактори, що зумовлені англійською мовою, наприклад інтонаційна будова речень, вимова деяких звуків, аналогів яких немає у рідній мові.

У процесі розвитку мислення та мовлення рідною мовою у людини створюється певна акустико-артикуляційна база, що відображає природу мови, носієм якої вона є. Тому людина, яка вивчає іноземну мову, сприймає звуки цієї мови через призму рідної, уподібнюючи їх звукам рідної мови. (18, ст 5)

Труднощі формування фонетичної компетентності зумовлюються такими факторами: по-перше, індивідуальними особливостями учнів; по-друге, мовою, що вивчається; по-третє, навчанням: це і учителем, і технологією навчання, і навчальними матеріалами (11, ст. 74). Наприклад, також на вимову впливає загальна майстерність учня у мові, тобто він спроможний спрогнозувати, як певне нове слово буде відтворюватися, оскільки такі фонемі йому вже зустрічалися. Певною мірою до труднощів формування фонетичної компетентності можна віднести різний рівень учнів самого класу, оскільки через зовнішні або внутрішні фактори одні учні засвоїли матеріал минулих років навчання краще за інших.

Висновок до першого розділу

Підсумовуючи, можна сказати що фонетична компетентність є важливою складовою методики навчання іноземних мов, але методика її формування ще недостатньо досліджена, науковці ХХ століття зосереджували свою увагу саме на граматичні і лексичні компетентності. Сучасні технології дозволяють звернутися до нових засобів дослідження фонетики, які впливають на її викладання і що в подальшому дозволить розробити нові методики і підходи до формування фонетичної компетентності.

Підходи до вивчення мови ніколи не можуть задовольнити кожного окремого користувача. Часто, просячи учнів виконати одну вправу, ми фактично змушуємо їх досягти іншого (19 ст 9). Тобто засвоєння фонетичних навичок відбувається завжди, коли людина чує мову іншої.

Перепонами у формуванні фонетичної компетентності є різні труднощі, що зумовлені різними факторами, які можуть бути суб'єктивними або об'єктивними, також на засвоєння фонетичного матеріалу у старшій школі впливають отримані знання у середній і початковій школі, часто некоректно поставлена вимова має серйозний вплив на подальше вивчення іноземної мови. Оскільки навчити чомусь набагато легше ніж перевчити.

2.1. Результати спостереження за процесом формування англомовної фонетичної компетентності в учнів одинадцятого класу

На початку педагогічної практики я ознайомився з контингентом одинадцятого класу школи № 125 з поглибленим вивченням англійської мови міста Києва. Загалом клас складався із тринадцяти осіб. Уроки проводяться дистанційно через платформу Zoom. Варто зазначити, що цей клас навчається дистанційно уже третій рік, що неодмінно впливає на якість отриманих знань.

Учні класу в якому я проходив педагогічну практику мають високу успішність не тільки у вивченні іноземних мов, а і в інших дисциплінах. З перших днів проведення уроків стало зрозуміло, що учні мають високий рівень англійської мови. У переважній більшості учнів мовні навички гарно розвинуті. Учні дуже мотивовані і завжди завзято приймають участь в обговоренні тем уроку.

Вимова учнів теж на високому рівні, що свідчить про сформованість фонетичних навичок, хоча одинадцять класники допускають деякі помилки. Наприклад, у швидкому мовленні учні часто плутають /θ/ так /ð/, також виникають помилки у диференціації звуків /w/ і /v/. В цілому учні розуміють різницю, між ними, але часто не використовують це у своїй вимові.

Позитивним моментом є те що, учні відрізняють і вимовляють правильно короткі та довгі голосні - це є надважливо оскільки це явище відсутнє у рідній мові.

Інтонація учнів не викликає запитань, вона дуже подібна до інтонації носіїв мови, тому можна зробити висновок, що над цим була проведена серйозна робота вчителя.

На початку педагогічної практики було розроблене опитування на платформі Google Forms. В анкеті наявні вісім питань, що охоплюють різну тематику проблематики вивчення вимови звуків. Учні активно брали участь в анкетуванні, швидко й оперативно заповнюючи анкету. Процес анкетування тривав три дні, за цей час в

опитуванні взяли участь тринадцять осіб. Питання які були поставлені учням в опитуванні:

1. Чи важко вам вимовляти звуки /θ/ та /ð/?
2. Чи важко вам відрізнити звуки /v/ та /w/?
3. Чи важко вам вимовляти звук /ŋ/?
4. Чи ви вважаєте використання скоромовок корисним у навчанні вимови?
5. Чи важко вам диференціювати довгі та короткі звуки?
6. Чи ви знаєте що таке aspiration(придих)?
7. Чи знаєте ви різницю між звуками /p, b, t, d, k/ в українській мові та в англійській?
8. У якому форматі легше вивчати вимову?

За даними опитування, більшість учнів не стикаються з проблемою вимови звуків /θ/ та /ð/. Із тринадцяти респондентів лише два учня обрали варіант “проблематично”. Така відповідь зумовлена дуже високим рівнем мови учнів одинадцятого класу.

Аналізуючи відповіді на друге питання, можна зробити висновок, що знання учнів у вимові звуків /v/ та /w/ нерівномірні, шістьом учням не важко відрізнити дані звуки, чотири учні не можуть розрізнити звуки /v/ та /w/ і двом учням важко вимовляти ці звуки, така статистика зумовлена відсутністю звука /w/ у рідній мові і недостатньо приділеній увазі до даних звуків при навчанні фонетики.

Дванадцять респондентів відповіли на третє питання що їм не важко вимовляти звук /ŋ/, і лише один учень має труднощі з ним. На мою думку це зумовлено тим що звук /ŋ/ є специфічним явищем англійської мови, тож учитель приділяють достатньо часу для його вивчення.

Важливим питанням в опитуванні було ставлення учнів до використання скоромовок на уроках. Оскільки цей інструмент був використаний мною, як мовленнєва зарядка.

Більшість учнів вважають що використання скоромовок є доцільним у покращенні вимови, так вважають 92,3%, дванадцять респондентів.

Дванадцять учнів відповіли, що схвалюють використання скоромовок у роботі над вимовою, також учні оцінили підбір скоромовок, оскільки вони були для них “цікавими і веселими” зі слів самих учнів.

Перед тим як поставити питання про розпізнавання звуків /p, b, t, d, k/ учнів було опитано, чи знайомі вони з явищем придиху в англійській мові, оскільки це знання критичне у вимові і розпізнаванню між схожими звуками рідної мови та англійської. Більша частина, а саме 53,8% учнів не знайомі з поняттям аспірації. Це в свою чергу впливає на вимову слів, адже якщо людина не оперує поняттям вона, зазвичай, не може реалізувати його у своєму мовленні.

На питання про диференціацію довгих та коротких звуків учнів в переважній більшості, а саме 76,9% відповіли, що розуміють різницю між ними.

Для мене була цікава думка учнів на рахунок того, яким чином краще удосконалювати вимову, оскільки всі уроки були проведені дистанційно. Більшість учнів вважає, що удосконалювати вимову краще у класі, а це практично 77%. На мою думку, навчаючись офлайн учням досупний більший набір інструментів для навчання, тому користі і знань такі уроки дають більше.

2.2. Фрагменти уроків англійської мови з навчання фонетичної компетентності учнів 11 класу.

Далі розглядається фрагмент уроку на покращення вимови звуків /θ/ та /ð/. Частина з яких можна імплементувати в урок англійської мови.

Практична мета - покращити навички вимови звуків /θ/ та /ð/.

Обладнання: дзеркальце, аудіопрогравач, дошка.

<p>Етап 1. Мовленнєва зарядка.</p> <p>Приєм 1. Огляд артукуляторних органів.</p> <p>Приєм 2. Повторення скоромовки за вчителем.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Good morning, students. Today we are going to improve our pronunciation of the sound /θ/ and /ð/. - Good morning, teacher ... - Wonderful, now let's take our mirrors in the hands and look how our moth works when pronouns such words as <li style="padding-left: 40px;">tought, thick that methods - ... that ... method - You can clearly see that your tongue goes between your teeth. Now, I prepared a tongue twister for you, please take a look at the black board. <li style="padding-left: 40px;">I thought a thought But the thought I thought wasn't the thought I thought I thought If the thought I thought I thought had been the thought I thought I wouldn't have thought so much. - Now, let`s pronounce it very slowly and after a few tries we will read it as fast as
--	--

	for the best actor.
--	---------------------

Отже, важливо використовувати всі можливі інструменти для покращення фонетичних навичок. Такі як, наприклад промови легендарних акторів, які є носіями мови і пропонувати учнів максимально наблизитися до їх вимови. Уроки, пов'язані з удосконаленням інтонації леко пов'язати з акторською майстерністю, що в свою чергу робить навчання цікавим і інтерактивним, а також розкриває особистості учнів з різних сторін.

2.3. Методичні рекомендації щодо особливостей формування англомовної фонетичної компетентності учнів 11 класу.

Для успішного сприйняття дітьми старшого дошкільного віку звуків, слів і фраз іноземної мови (аудіювання) потрібно підготувати органи слуху до сприйняття звуків, слів і мови з різною інтенсивністю та характером звучання, тренувати артикуляційний апарат, підготувати його до функціонування з різним темпом продукування висловлювання. Тому, при вивченні дітьми кожного нового звуку, слова, словосполучення іноземної мови необхідно забезпечити їх багаторазове прослуховування. (12, ст 186)

Для удосконалення вимови, важливо використовувати різні типи вправ. Вправи на розвиток фонематичного слуху - це некомунікативні вправи на впізнавання диференціацію та ідентифікацію. (9, ст. 109)

Вправи на впізнавання звуку - вчитель ознайомлює учнів з новим звуком і пропонує прослухати речення. словосполучення в якому цей звук включений. Завдання до цих вправ може звучати так:

– підніміть руку коли почуєте довгий/короткий звук.

– скільки даний звук згадується у реченні тощо.

Вправи на диференціацію звуків - це вправи пов'язані зі звуками, які можуть бути сплутані учнями. Тобто подається слова в порівнянні один з одним:

That - theft, bought - boot, think - sink

bieten - bitten, fallen - fällen

Важливим є аналіз повторюваних помилок вимови. Так, наприклад проводячи урок у свої вимові учні плутають довгі звуки з короткими, учитель мусить мати різні типи вправ, щоб така помилка була ліквідована.

Практичним підходом є метод фонетичної транскрипції. У цьому учні підході отримують детальну інформацію та опис загальноприйнятого фонетичного алфавіту

та інших правил вимови, перевагою цього методу є те що коли учень буде здатним читати фонетичні символи, він зможе дізнатися вимову кожного слова, звернувшись до словника. (7, page 110) Отже, метод фонетичної транскрипції є частиною аналітичного підходу до навчання фонетики, і він може бути одним із інструментів удосконалення фонетичних навичок.

Вимову слід практикувати до такого рівня, щоб декодування слів стало звичним і автоматичним. Таким чином, студенти будуть легко розпізнавати і відтворювати знайомі слова точно і без зусиль, а також з більшою ймовірністю зможуть ефективно ідентифікувати і відтворювати нові для них слова, орієнтуючись на свій здобутий досвід. (14, ст, 12)

Матеріалом для поетапного удосконалення вимови можуть слугувати скоромовки (формування фонетичного слуху); джазові наспіви, вірші та міні-діалоги (формування інтонаційного слуху); рекламні девізи, оголошення, листівки та інші автентичні матеріали (розвиток фонематичного слуху) (15).

Отже, сучасні технології дозволяють використовувати широкий спектр інструментів у формуванні компетентності та удосконаленні вимови. Наприклад, відео та аудіозаписи (фонограми). Тому відштовхуючись від видів вправ, можна знайти велику кількість ресурсів на яких можна будувати уроки формування фонетичної компетентності.

Висновок до другого розділу

Отже, у другому розділі було розглянуто опитування, щодо того як учні обізнані в різних фонетичних явищах англійської мови. Та проведений аналіз типових помилок учнів у вимові, дослідження свідчить про те що учні мають високу обізнаність у фонетичних явищах. Не дивлячись на те що учні мають достатньо високий рівень вимови, вони допускають помилки у тих словах де звуки іноземної мови не збігаються зі звуками рідної, наприклад у звуках /θ, ð/, та /w, v/. Також помилки виникають коли учні промовляють звуки /p, b, t, d, k/ у фінальній позиції, тобто часто при вимові відсутня аспірація. Однак, проблем з вимовою /ŋ/ у учнів немає. Це зумовлено тим що звук /ŋ/ дуже часто використовується у мові і є унікальним, який немає аналогів в українській мові, тому вчителя приділяють достатньо уваги до формуванню фонетичних навичок вимови звука /ŋ/.

Основними методичними рекомендаціями до удосконалення вимови є забезпечення багаторазового прослуховування учнями різних матеріалів таких, як пісні, промови діалоги. Аналізувати часті помилки і приділяти їм увагу. Також навіть у школі потрібно включати базовий теоретичний матеріал, тобто пояснювати учням про аспірацію та асиміляцію звуків. Важливо готувати інтерактивні уроки, оскільки удосконалюючи вимову, учні можуть проявити себе з творчої сторони. Скоромовки можна використовувати практично на кожному уроці, як частину фонетичної зарядки. Вчителю особливо необхідно використовувати будь які доступні матеріали для того, щоб уроки удосконалення фонетичних навичок не були нудними.

Висновок до роботи

Отже, в моєму дослідженні я розібрався в основних труднощах удосконалення вимови учнів одинадцятого класу та надав практичні рекомендації по їх ліквідації. Основними чинниками помилок учнів є неповна сформованість фонетичних навичок, та відсутність теоретичного обґрунтування деяких явищ таких як аспірація. Учні допускають помилки у речення через мовну інтерференцію, тому особливу увагу треба звертати на подібні звуки обох мов і наголошувати на їх відмінності.

Було розглянуто історію фонетичних дослідження та основні підходи до формування фонетичних навичок, такі як аналітичний та імітативний підхід. Було проаналізовано їх переваги та недоліки. З впевненістю можна сказати, що найбільш ефективним є аналітико - імітативний підхід в якому поєднуються всі можливі переваги обох підходів.

У практичній частині скориставшись методом педагогічного спостереження я зрозумів, що учні мають високий рівень фонетичних навичок. Учні одинадцятого класу були достатньо мотивованими і активно приймали участь в обговореннях на уроках.

Також були представленні два фрагменти уроку де пропонувалось удосконалити вимову звуків /θ, ð/, а також урок з удосконалення інтонації.

В останній частині були надані практичні рекомендації, які можна використати на уроках англійської мови.

Отже мету дослідження було досягнуто.

Резюме/Summary

Ця курсова робота зачіпає тему удосконалення вимови учнів одинадцятого класу старшої школи. У ній розглядаються труднощі навчання вимови, а також методичні рекомендації для вчителів.

This course work takes into account the topic of development of pronunciation of the 11th`s form student of the high school. It deals with the difficulties of teaching pronunciation, as well as methodical recommendations for teachers.

Список використаних джерел

1. O'Grady W., Dobrovolsky M., Katamba F. Contemporary linguistics. Pearson ESL, 2001. 776 p.
2. Celce-Murcia, M., Brinton, D. M., & Goodwin, J. M. 1996. Teaching Pronunciation: A Reference for Teachers of other Languages. Cambridge: Cambridge University Press
3. Баніт О. В. Методичні засади мовної адаптації наукової еліти в умовах іншого лінгвокультурного середовища. Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України. 2014.
4. Kenworthy J. Teaching English pronunciation. London : Longman, 1987. 164 p
5. Бігич О. Б., Бориско Н., Борецька Г. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
6. Noske K. Welche Faktoren bestimmen die Aussprache einer Fremdsprache? : Zusammenfassung der magisterarbeit. Stockholm, 2012. 49 S.
7. Стеріополо О. Phonetik und phonologie des deutschen. Київ : Ліра-К, 2020. 395 S.
8. Ніколаєва С. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. 2-ге вид. Київ : Ленвіт, 2002.
9. Hewings M. Pronunciation practice activities: A resource book for teaching English pronunciation. New York : Cambridge University Press, 2004.
10. Mykhailova O., Humankova O., Grigorieva T. The formation of the basis of english phonetic competence with using authentic materials on the initial level of

studying. Pedagogy of the formation of a creative person in higher and secondary schools. 2020. Vol. 3, no. 70. P. 72–79. URL:

<https://doi.org/10.32840/1992-5786.2020.70-3.13> (date of access: 07.05.2023).

11. Кміть О. Методика навчання англійської мови у початковій школі. Конспект лекцій, м. Чернігів. Чернігів, 2017. С. 1–109.

12. Liubyva V. On the problem of foreign language phonetic competence formation in preschool children. Bulletin of postgraduate education (series «educational sciences»). 2021. No. 44. P. 179–192. URL:

[https://doi.org/10.32405/2218-7650-2021-15\(44\)-179-192](https://doi.org/10.32405/2218-7650-2021-15(44)-179-192) (date of access: 07.05.2023).

13. Бескорсая Є. Формування професійно орієнтованої фонетичної компетентності майбутніх учителів англійської мови в початковій школі засобами кейс-технології. Тенденції і проблеми розвитку вищої освіти в Україні. 2017. С. 44–47.

14. Fletcher T. Literacy teaching guide: phonics. NSW department of education and training learning and development. 2009. P. 1–7.

15. «Навчання фонетичного матеріалу». Освітній проект «На Урок» для вчителів. URL:

<https://naurok.com.ua/navchannya-fonetichnogo-materialu-60498.html> (дата звернення: 07.05.2023).

16. Редько В. Г., Полонська Т. К., Басай Н. Лінгводидактичні засади навчання іноземної мови учнів старших класів загальноосвітніх навчальних закладі : навч. посіб. Київ : Пед. думка, 2013. 360 с.

17. Матюхова Ю. Д. Збірники наукових праць професорсько-викладацького складу ДонНУ імені Василя Стуса. URL:
<https://jpvvs.donnu.edu.ua/article/view/10322/10233> (дата звернення: 07.05.2023).
18. Стогній І. В. Формування фонетичних навичок у студентів немовних спеціальностей. Суспільство. Світогляд. Наука. Культура. 2013.
19. Laroy C. Pronunciation. Oxford : Oxford University Press, 1995. 160 p.
20. Персональний сайт Івашньої С.В. - лекція 6. навчання фонетики.
Персональний сайт Івашньої С.В. - Персональний сайт Івашньої С.В. URL:
https://ivashneva.ucoz.ru/index/lekcija_6_navchannja_fonetiki/0-25 (дата звернення: 07.05.2023).